

Kaupunkisuunnittelukeskus

Kirjaamo@espoo.fi

Muistutus poikkeushakemuksesta, Kivikopla Oy, 2013-1164

Kivikopla Oy:n hanke poikkeaa Espoon pohjoisosien yleiskaavasta, osa I, käytötarkoituksen osalta.

Kyseinen hanke jatkaisi alun perin virheellisin perustein myönnettyä ja tilapäiseksi tarkoitettua, jo vuodesta 2002 jatkunutta toimintaa alueella käytännössä pitkälle tulevaisuuteen, jopa vuoteen 2026. Anotun rakennuksen pinta-ala olisi lähes kuusinkertainen nykyiseen rakennukseen verrattuna.

Kyseinen myymälä sijaitsee luontoarvoiltaan ainutlaatuisen Matalajärven ja siihen liittyvän Natura-alueen välittömässä läheisyydessä. Järveen kohdistuu ympäristöstä voimakas ravinnekuormitus ja myös muuntyyppistä kuormitusta siihen laskevista hulevesistä. Jotkut asiantuntijat ovat esittäneet, että järven ympäristökuormitus pitäisi sen tilan turvaamiseksi pystyä vähentämään noin puoleen.

Kyseinen myymälä ei sovellu vanhaan kulttuurimaisemaan ja kulttuurihistoriallisesti merkittävään ympäristöön. Matalajärven Natura-alue on nyt siirtymässä metsähallituksen hallintaan ja ennen pitkää alueelle todennäköisesti laaditaan asemakaava. Kun alueen tulevaisuuden suunnitelmat monella tavoin ovat vielä avoinna, ei ole syytä jatkaa yleiskaavan vastaista tilannetta lähes 3 ha:n alueella aivan maiseman keskeisessä osassa.

Matalajärvi

Matalajärvi on yksi neljästä tämän tyyppisestä lähdejärvestä Suomessa. Sen luonto on ainutlaatuinen, josta on olemassa lukuisia selvityksiä vuosien ajalta. Viime vuoden syksyllä järvi nousi monen lintulajin kohdalla koko pääkaupunkiseudun tärkeimmäksi lintujen syysmuuton levähdyspaikaksi, ohittaen mm Helsingin Vanhankaupunginlahden ja Suomenojan. Poikkeusluvan myöntäminen jatkaisi tilannetta, joka nytkin osaltaan on haitta linnustolle. Järven rannoilla elää harvinaisia kasveja, ja uusimmat tutkimukset ovat paljastaneet myös äärimmäisen harvinaisia hyönteisiä, esim. korentolajeja. Aikaisemmissa, mm kaavoitusta varten laadituissa tutkimuksissa ei ole hyönteisiä juuri tutkittu ja edelleen ehkä jopa puolet lajistosta on selvittämättä. Kyseessä oleva kohde on ilmeisesti lajistoltaan Pohjoismaiden monipuolisimpia.

Matalajärvi on rehevöitynyt, viime talvena (2013) sen fosforikuormitus oli ennätysellinen suuri, jolla se saavutti paitsi Uudenmaan ykköstitilan, myös ylitti ”Kuolleen Veikselin” lukemat. Kesällä tilanne jälleen parani. Ympäristöstä, ensisijaisesti lannoitteista tulevan ravinnekuorman vähentämiseen

viranomaisilla ei tunnu olevan juuri keinoja. Matalajärven suolapitoisuus on korkea, teiden, erityisesti Kehä III:n, suolauksesta johtuva. Järveen laskee

myös muita hulevesiä mm Kulloon teollisuusalueen suunnasta tulevissa ojissa. Kivikopla sijaitsee yhden tällaisen ojan varrella ja sen etäisyys järvestä on vain parinsadan metrin luokkaa. Alueella on varastoitu myös kemikaaleja (torjunta-aineita ja lannoitteita), jotka edelleen lisäävät riskiä. Koko Matalajärven valuma-alueella tulee selkeästi vaatia tonttien hulevesien asianmukaista käsittelyä ennen niiden suoraa päästämistä järveen johtaviin ojiin. Järveen kohdistuvaa kaiken tyyppistä kuormitusta tulisi kaikin keinoin vähentää, mukaanluettuna myös liikenteen aiheuttama kuormitus, jota myymälätoiminta tai sen laajennus väistämättä tuo mukanaan.

Järvi sijaitsee rapakivigraniittipohjalla ja saa merkittävän osan vedestään pohjavesilähteistä. Koska järven tila on herkästi haavoittuva, myös pohjavesiin kohdistuvia uhkia on pyrittävä vähentämään, varsinkin kun alueen pohjavesien tilaa ei ole perusteellisesti selvitetty.

Mainittujen syiden takia Pro Espoonjoki ry vastustaa Kivikopla Oy:lle myönnettävää suunnittelutarve- ja poikkeuslupaa, viitaten myös MRL:n §137 ja §172 manittuihin edellytyksiin.

Espoossa, 10.3.2014

Pro Espoonjoki ry – Pro Esbo å rf

Erkki Lindell, pj

Oivi Salohonka, siht